

**Державний вищий навчальний заклад
Донбаський державний педагогічний університет
Горлівський інститут іноземних мов
Факультет соціальної та мовної комунікації
Кафедра вітчизняної та зарубіжної історії**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ**

Статус дисципліни:
Рівень вищої освіти:
Спеціальність:
Освітня програма:
Рік навчання:

обов'язкова
третій (освітньо-науковий)
032 «Історія та археологія»
Історія та археологія
II (перший), 3-й семестр

Інформація про викладача(ів):

Бровендер Юрій Михайлович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри вітчизняної та зарубіжної історії.

Єфімов Дмитро Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики викладання

Контакти:

Бровендер Ю.М.

Е-мейл: brovender@ukr.net

Телефон: +38050 8655 9445 (Telegram, Viber)

Єфімов Д.В. Дмитро Єфімов" d.efimov@forlan.org.ua

Телефон: +38099 786 7578 (Telegram, Viber)

1. Опис дисципліни

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

обов'язковий освітній компонент освітньо-наукової програми «Історія та археологія». Актуальність курсу полягає в тому, що він сприяє розвитку у студентів позитивної мотивації професійної діяльності дослідника та викладача, системи знань, умінь організації освітнього процесу відповідно до концептуального бачення власної викладацької діяльності, власного наукового дослідження.

2. Мета дисципліни.

Мета навчальної дисципліни: опанування здобувачами вищої освіти системою знань про методологічну базу дисертаційних досліджень, логіку, основні елементи, етапи, методи наукової та науково-педагогічної роботи; формування компетентностей щодо здійснення наукового дослідження та забезпечення поглибленої теоретичної та технологічної підготовки до написання науково-дослідницьких робіт з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень;

формування у майбутніх викладачів адекватного розуміння освітнього процесу як організації взаємодії суб'єктів спільної діяльності – викладача і студента, в процесі якої здійснюється взаємовплив один на одного. Тематика, зміст курсу орієнтовані на оволодіння знаннями, уміннями організації освітнього процесу у закладі вищої освіти у напрямі професійного та особистісного розвитку молодшої людини.

3. Очікувані сформовані компетентності та результати навчання

Загальні:

Здатність працювати в міжнародному контексті, проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності), зокрема з питань ідентифікації та протидії гібридним загрозам.

Спеціальні (фахові)

Здатність розробляти та реалізовувати власні науково-дослідні проекти, які дозволяють розв'язувати значущі наукові, соціальні, культурні, етичні проблеми і дають можливість переосмислювати існуюче або створювати нове знання.

Здатність до комунікації з широкою науковою спільнотою та громадськістю у своїй та суміжних галузях наукової та професійної діяльності.

Здатність ефективно застосовувати сучасні інформаційні технології в науковій та науково-педагогічній роботі.

Здатність до безперервного розвитку та самовдосконалення, соціально відповідальної та свідомої діяльності, мотивуючи оточуючих та підлеглих.

По завершенні вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні досягти таких **результатів навчання**:

Продувати нові ідеї і розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної (викладацької) та дослідницько-інноваційної діяльності.

Застосовувати іноземну мову для роботи із іншомовними джерелами і літературою, використовувати для презентації результатів власних досліджень міжнародній спільноті українську та іноземну мови.

Застосовувати сучасні методології, методи та інструменти педагогічної та наукової діяльності за фахом.

Демонструвати обізнаність із законодавством, зокрема щодо захисту прав інтелектуальної власності та дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Застосовувати сучасні методи пошуку, збору та обробки інформації в науковій та науково-педагогічній діяльності.

Працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії, зокрема дослідження гібридних загроз, та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.

4. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Вихрущ В.О., Козловський Ю.М. Методологія та методика наукового дослідження: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с.
2. Дидактика вищої школи: навч. посібник / О. О. Біляковська, І.Я. Мицишин, С.Б. Цюра. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013.
3. Вітвицька В.В. Основи педагогіки вищої школи. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
4. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посб. / Л.В.Барановська. – К.: НАУ, 2015. – 240 с.
5. Приймак В. М. Управління проектами. Навчальний посібник. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017. 464 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/2> .
2. Єдине освітнє інформаційне вікно України. URL: <http://www.osvita.com>
2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>
3. Європейський простір вищої освіти у 2020 році. Звіт про імплементацію Болонського процесу https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c90aaf32-4fce-11eb-b59f01aa75ed71a1/language-uk/format-PDF/source196061336?fbclid=IwAR1MhbElaFMieGaB6RSC45KBJ_gxiagTJh9H4A2Rmde4Na4OEDMruTzvKE

5. Інформаційний обсяг дисципліни

1. *Методологія історичного дослідження*

Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Методологічні підходи та методи наукових історичних досліджень. Дисертаційні роботи та їх види. Технологія наукових історичних досліджень. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження. Оформлення дисертаційної роботи. Апробація результатів дисертації. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень. Попередній розгляд дисертації та порядок її захисту. Етика науково-історичного дослідження. Психологія наукової діяльності. Дослідницькі принципи, методологічні засади наукового дослідження. Наукове мислення в організації та проведенні дослідження. Наукові колективи та школи. Особистість вченого. Цілісність наукового тексту. Технології організації та генерації ідей. Організація і методика роботи над дисертаційним дослідженням.

2. *Управління проєктною діяльністю.*

Суть і базові поняття управління проєктами. Оцінка ефективності проєкту. Структуризація та календарне планування проєктів. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету. Контроль проєкту, управління змінами проєкту. Управління якістю проєкту. Управління ризиками проєкту. Формування і розвиток проєктної команди.

3. *Інноваційні технології у вищій школі*

Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Викладач як суб'єкт науково-педагогічної діяльності. Культура педагогічного спілкування викладача вищої школи. Принципи партнерської взаємодії, діалогічного педагогічного спілкування. Психолого - педагогічні особливості організації навчального процесу у вищій школі. Компетентнісний підхід у вищій освіті. Способи постановки дидактичної мети та планування навчального процесу. Шляхи формування внутрішньої мотивації навчання студентів у вищій школі. Організація осмисленого навчання студентів (узгодження нової інформації з набутими знаннями, досвідом студентів; структурна організація нової інформації; опрацювання, кодування студентами наукової інформації. візуалізація нової інформації). Формування наукових понять й умінь, навичок студентів. Особливості мета-пізнання студентів, застосування когнітивних стратегій у навчальному процесі. Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів відповідно до темпераменту, типів інтелекту, індивідуальних стилів навчання студентів, рівня успішності.

6. Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Форма підсумкового контролю: екзамен.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень аспірантів:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни